Anul al 54-lea 12 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 12 Pagini Nr. 358 Vineri 31 Decembrie 1937
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

„ASOCIAȚIUNII" SIBIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 360 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Guvernul Octavian Goga a depus jurământul

Solemnitatea dela Palat. Discursul M. S. Regelui
Răspunsul d-lui Octavian Goga

Țara și-a manifestat în mod categoric adeziunea față de acele partide ori grupări politice cari au ca bază programatică: ideea națională, protecția muncii românești, promovarea elementului etnic autohton.

Partidul național-creștin, de sub conducerea d-lor A. C. Cuza și Octavian Goga, exponent hotărît al acestor deziderate cari constituesc o condiție de viață pentru neamul românesc, a fost chemat la cârma țării.

Este o victorie a luptei naționale și o confirmare a justei cauze pentru care „Universul" luptă de decenii, în rând cu toți cei ce simt cu adevărat românește.

Noul guvern va avea multe greutăți de întâmpinat, pe calea realizărilor programatice pentru care luptăm cu toții. !

[redacted]

Pe deasupra acestor temeri, peste scepticismul cauzat de atâtea decepții ale trecutului, faptul că noul guvern nu este o formațiune unitară exclusiv național-creștină, ne determină să facem unele rezerve pe cari noi dorim din tot sufletul să nu le vedem realizate.

[redacted]

Punem nădejdi în dârzenia vechilor luptători d-nii A. C. Cuza și Octavian Goga; îi vom susține în lupta de legitimă apărare, pe care românimea e hotărîtă s'o ducă până la capăt; dar ne vom face datoria să le amintim ori de câte ori cineva din guvern va uita marile imperative și comandamente ale nației românești, sufocată până la asfixiere de intrușii pripășiți de curând pe plaiurile țării ospitaliere!

Membrii noului guvern ieșind dela Palat, după depunerea jurământului

Sosirea noilor miniștri la palat

Prea curând după ultimul jurământ, piața palatului a luat aspectul obișnuit acestei solemnități.

Lume destul de multă, adunată încă dela ora 8, deși jurământul era anunțat pentru ora 9.

Curioșii erau însă călăuziți de luminile din sala Tronului, care au deschis din vreme aspectul pieții palatului.

Destul de mulți, în grupuri ordonate, membri ai partidului național-creștin, veniți să aclame noul guvern.

Primii sosiți sunt d-nii general Antonescu, ministrul apărării naționale, și general Paul Teodorescu, subsecretarul aceluiaș departament.

După zece minute, una după alta au intrat în curtea palatului automobilele celorlalți titulari de departamente și a trei subsecretari de stat.

Cuvântarea Majestății Sale Regelui

După depunerea jurământului, M. S. Regele a rostit următoarea cuvântare:

DOMNILOR,

Imi dau foarte bine seama că, încredințându-vă în aceste clipe grele conducerea și administrarea țării, nu am îndeplinit acest act fără o adâncă chibzuire.

Știu că pentru fiecare dintre Domniile-Voastre se deschid de astăseară clipe de îngrijorare, clipe de neprecupețită muncă și că Domniile-Voastre, înainte de toate, trebue să fiți mânați de cel mai desăvârșit simțimânt de patriotism și de credință către Suveranul țării.

Fiind convins că în inimile Domniilor-Voastre bat aceste înalte simțiminte, cu toată încrederea Mea v'am încredințat conducerea treburilor obștești.

O fi o întâmplare, majoritatea Domniilor-Voastre faceți parte dintr'un partid, în a cărui lozincă intră și „Dumnezeu și Rege" și ați depus jurământul în această sală, în care din întâmplare se află și pomul de Crăciun, care este chiar simbolul nașterii Aceluia în numele căruia doriți să lucrați. Să fie aceasta de un bun augur și harul lui Dumnezeu să fie asupra Domniilor Voastre!

Domniile Voastre pășiți pe un drum nou, pășiți pe un drum a cărui lozincă este „naționalismul".

Este o lozincă frumoasă, dar este și o lozincă greu de îndeplinit.

Toate acestea le-am știut când v'am chemat să îndepliniți această misiune.

Sunt convins că în sufletul și mintea Domniilor Voastre veți găsi înțelepciunea și spiritul de sacrificiu, pe cari ceasurile acestea vi le cer, spre a îndeplini fără șovăire, dar în acelaș timp cu adâncă prudență și cu toată chibzuiala care este cerută unor oameni politici, și a duce la bun sfârșit greaua misiune pe care v'o încredințez.

Baza care s'a găsit acestui guvern, cu această lozincă superioară de „Dumnezeu, Rege și Națiune" întrunește aceste două credințe ale zilei de azi, puterea naționalismului, bazată pe talpa țării, care este țăranul. Acestea sunt simbolurile de unire în acest guvern și sunt convins că toți, din ori care latură ați venit, veți ști să îndepliniți cu credință și dragoste această înaltă misiune și aceste lozinci cârmuitoare ale neamului românesc.

Urându-vă, în această seară, în care v'ați legat față de Cel Atotputernic și de Mine, să îndepliniți cu credință și conștiință misiunea Domniilor Voastre, urez guvernului Meu cel mai deplin succes, — succes care va fi o întărire a neamului, o întărire a Patriei.

Așa să vă ajute Dumnezeu!

Cuvântarea d-lui Octavian Goga

SIRE,

Rog pe Majestatea Voastră să-mi îngăduie a-I exprima respectuoase mulțumiri pentru cuvintele calde, care au găsit un puternic ecou în conștiința noastră.

Suntem onorați de încrederea Majestății Voastre să conducem treburile publice ale țării. E o cinste pe care o prețuim dincolo de orice deșertăciune omenească, dar și o sarcină pe care suntem gata s'o îndeplinim cu bărbătească hotărîre. Ne dăm seama de fața vremii, acum când temeiurile păcii în lume nu s'au limpezit încă și când țara noastră e stăpânită de un necontestat sbucium sufletesc pe care îmi place să-l socotesc un preludiu al marilor opere creatoare ce așteaptă încă.

Guvernul ce am cinstea a prezida, respectând formele constituționale, înțelege din primul moment că viața noastră de Stat încadrată în ordine și autoritate, trebuie să se resimtă de o atmosferă de muncă și onestitate. Ideia național-creștină, cu toate atributele ei logice stă la baza concepției noastre de guvernământ, care în mod firesc se îndrumă mai întâi spre țărănimea noastră ca reazim suprem al așezării de Stat.

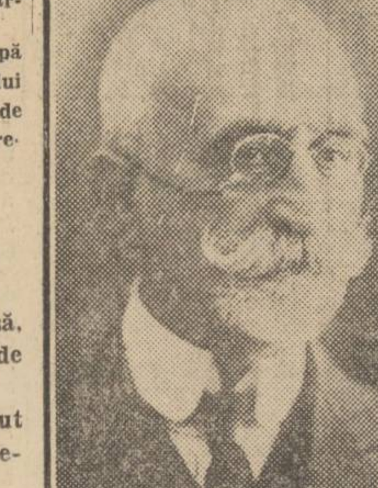

D. A. C. CUZA

In acest sens se desprind indicații precise din toate străduințele noastre programatice de până azi. In acest sens țara va înregistra sforțările noastre de mâine.

In numele colegilor mei exprim Majestății Voastre, odată cu devotamentul nostru nețărmurit, sentimentul de sacrificiu care va călăuzi activitatea guvernului. In clipele de dispundere ale credinței ce v'am jurat,

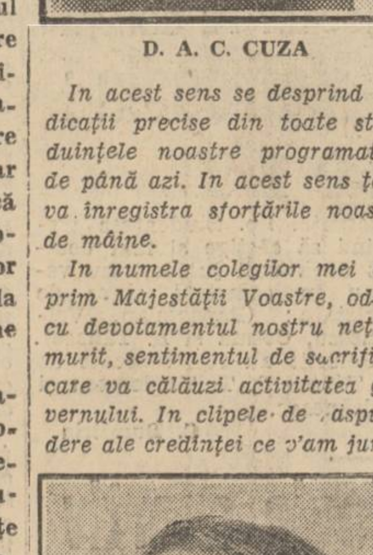

D. OCT. GOGA

având mai mult decât oricând viziunea măreției din trecut, cugetul nostru se închină cu smerenie în fața Tronului, chezășie neclintită a strălucirilor viitoare.

Cu aceste gânduri Vă zicem, Sire, din toată inima, strămoșeasca urare:

Să trăești, Măria Ta.

Suntem la datorie.

*

Solemnitatea jurământului s'a terminat după ora 10,

La eșire, noii miniștri au fost întâmpinați de uralele membrilor partidului, cari deveniseră mult mai numeroși.

—„Isbândă" — lozinca partidului național-creștin — a răsunat puternic, de mai multe ori, aseară, întovărășită de salutul roman.

Membrii guvernului răspundeau ridicând brațul drept în sus.

Când ultimele mașini părăseau curtea palatului, M. S. Regele a apărut la una din ferestrele sălii tronului.

Puternice urale l-au aclamat pe Suveran, repetate îndelung, chiar după ce Majestatea Sa s'a retras.

Te-Deum-ul de la biserica Visarion

Partidul național-creștin a cărui emanație este noul guvern, a luat ființă acum doi ani, în urma fuziunii dintre organizațiile ce prezidau d-nii A. C. Cuza și Octavian Goga.

O slujbă religioasă la mitropolia Moldovei, în ziua de 15 Iulie 1935 și glas de chiriarh au binecuvântat această fuziune.

Iar printr'un jurământ, cei doi șefi s'au legat în actul ce făceau.

Isbânda cea de azi și începutul acțiunii ce va fi desfășurată la cârma țării, au fost binecuvântate Marți, imediat după jurământ, la slujba ce s'a oficiat în biserica Visarion.

Au fost acolo, de s'au închinat, d-nii: Octavian Goga, președintele consiliului, prof. A. C. Cuza, ministru de stat, g-ral Ion Antonescu, ministrul armatei, prof. Istrate Micescu, ministrul externelor, Armand Călinescu, ministrul internelor, Eug. Savu, ministrul finanțelor, I. Gigurtu, ministrul industriei și comerțului, prof. Petrovici, ministrul educației naționale, prof. Lupaș, ministrul cultelor, prof. George Cuza, ministrul muncii, dr. Gh. Banu, ministrul sănătății, Radu Irimescu, ministrul aerului și marinei, Rădulescu-Mehedinți, ministrul justiției, V. Potârcă, ministrul lucrărilor publice și al comunicațiilor, Stan Ghițescu, ministrul cooperației, Al. Hodoș, subsecretar de stat la președinție, g-ral Paul Teodorescu, subsecretar de stat la apărarea națională, Tilică Ioanid și Dinu Simian, subsecretari de stat la interne.

De asemenea, d. Dudu Vlahide, secretarul general al președinției consiliului de miniștri.

Apoi: d-na Goga, d-nii Nichifor Robu, Urziceanu, arh. Enescu, Aurel Baciu, Al. Bacaloglu, prof. Stati, Virgil Dimitriu, A. C. Cusin, etc.

După oficierea serviciului religios, noii miniștri au sărutat icoana și crucea.

NOUII MINIȘTRI

D. Octavian Goga, președintele consiliului de miniștri.

Prof. A. C. Cuza, ministru, secretar de stat.

Prof. Ion Petrovici, la departamentul educației naționale.

Ion Lupaș, la departamentul cultelor și artelor.

Virgil Potârcă, la departamentul lucrărilor publice și al comunicațiilor și adinterim la agricultură și domenii.

Armand Călinescu, la departamentul internelor.

Inginer Radu Irimescu, la departamentul aerului și marinei.

V. Rădulescu-Mehedinți, la departamentul justiției.

Stan Ghițescu, ministrul cooperației.

General de divizie I. Antonescu, la departamentul apărării naționale.

Istrate N. Micescu, la departamentul afacerilor străine.

Eugen Savu, la departamentul finanțelor.

Dr. G. Banu, la departamentul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale.

Gh. A. Cuza, ministrul muncii.

Ing. Ion Gigurtu, la departamentul industriei și comerțului.

SUBSECRETARI DE STAT

General Paul Teodorescu, pe lângă departamentul apărării naționale.

Tilică Ioanid, pe lângă departamentul internelor.

Dinu Simian, pe lângă departamentul internelor.

Alexandru Hodoș, pe lângă președinția consiliului de miniștri.

NOUL SECRETAR G-RAL AL MINISTERULUI DE INTERNE

Secretarul general al ministerului de interne a și fost numit Marți, în persoana d-lui Gh. Urziceanu, fost de mai multe ori deputat cuzist, iar în ultimul parlament deputat al partidului național-creștin.

D-sa și-a și luat postul în primire.

Citiți în pagina 7:

Amănunte asupra soluționării crizei de Marți

Consiliul de miniștri de Marți noaptea

BAZA ORDINEI

In orânduirea celei mai de seamă instituții a țării, oștirea, se aglomerase greșelile una după alta. Nu ni s'a îngăduit ca, sincer și românește — așa cum este constanta noastră linie de conduită — să atragem atenția celor în drept, spre a se lua din vreme măsurile de îndreptare.

Nici cea mai blajină și mai nevinovată critică, adusă sistemelor, cari ar fi fost remediate cu ușurință la vreme, nu ne-a fost permisă sub atotputernicia acelui fost ministru „tabu", d. Paul Anghelescu.

La adăpostul foarfecelor mânuite de grade inferioare, d. Tabu se considera infailibil și confundând instituția cu modesta sa persoană, socotea până și comentarea unei decizii a sa, drept o atingere adusă armatei!

D. „Tabu" era armata și armata era d. „Tabu", până în ziua când a ieșit la suprafață toată insuficiența și goliciunea personagiului și a fost trimis în rândurile pensionarilor, unde locul lui era de mult și legal și de fapt.

Dar urmele greșelilor lui nu se puteau șterge dintr'odată, iar amărăciunile create în sânul oștirei săpase brazde adânci, datorită neprevederii și lipsei de înțelegere a d-lui „Tabu".

Nu intrăm în detalii, ostășimea înțelege dece, dar

D. G-ral I. ANTONESCU

prin această intempestivă reformă au fost îndepărtate elemente capabile, de cari țara are oricând nevoe și ca dovadă să nu dăm decât un exemplu: d. general Antonescu.

Nu mai aveam voe să scriem nimic — nici chiar o explicație sub o fotografie! — despre osteanul care dela gradul de sublocotenent a fost mereu înaintat „la excepțional".

Aruncat deoparte ca o ființă netrebuitoare, de către reformatorii pripiți, cari l-au împins până la demisie, a primit azi satisfacția de a fi chemat de Suveranul Țării, care i-a încredințat, ca tehnician și om de arme, postul de mare răspundere de ministru al apărării naționale.

Garanție a ordinei interne, pavăză a fruntariilor, postament al întregii orânduiri sociale, armata trebue ferită de frământarea creată de reforme nestudiate ori de măsuri jignitoare, cari răpesc ostășimei acea certitudine în frumusețea unei cariere, pusă absolut și esclusiv în slujba țării și a neamului.

Erorile pot fi îndreptate, ele trebue să fie îndreptate, spre a reda tuturor celor ce s'au dedicat acestei cariere a armelor, acel elan generos, acea însuflețire solidară, ce formează baza indisolubilă a consolidării României moderne.

Iată prima grije a celor cari vor să cimenteze ideea de ordine și vor ca încrederea să-și reia locul în sufletele și mințile tuturor cetățenilor.

INSULĂ ARGENTINIANĂ OCUPATĂ DE MARINARII URUGUAYENI

Buenos Aires, 28 (Rador). — Circulă svonul că un detașament de marinari uruguaieni ar fi ocupat mica insulă Garcia depe fluviul Uruguay.

Ministerul de externe al Argentinei se arată foarte rezervat, dar se afirmă că un protest diplomatic a fost adresat guvernului republicei Uruguay.

FILME

La o înmormântare.

— Draga mea, preferi cimitirul, sau crematoriul?

— Pe cel de-al doilea. E mai rapid, mai comod—nu pentru răposat, pe care nu-l mai interesează nimic, ci pentru rude, prieteni și cunoscuți. In talmud există o cugetare: „Doresc să mor acasă și să nu mor iarna". Ai înțeles dece: Ca să nu produci încurcături familiei, murind pe stradă sau la o rivală a soției; și ca să nu provoci nemulțumiri acelora care te-ar urma prin zăpadă sau pe viscol până la locul unde stă scris pe clopotniță: Gloria pământească, fericirea cerească. Iată dece — ca să zic așa — m'as simți mai bine — sau mai puțin rău, ca să fiu sinceră — la crematoriu.

— Eu înțeleg și respect toate părerile; dar prefer cimitirul. Intâi, pentru că îl socotesc mai potrivit cu credința mea și cu religia noastră; apoi, fiindcă mormântul formează o legătură simbolică între membrii trecuți, prezenți și viitori ai aceleași familii; în sfârșit, pentrucă așa cuget și așa simt, indiferent de explicații și justificări. Există oare o putere mai mare decât tradiția și există ceva mai liniștitor pentru suflet decât smerenia în fața ei?

— Dați-mi voe să vă spun părerea mea. Ea este o tranzacție între celelalte două. Nu sunt contra crematoriului, dar sunt pentru cimitir. Mă veți întreba: de ce? Foarte simplu: pentrucă, dintre toate vehiculele depe lume, prefer cupeul. Nu există înmormântare, la care să nu particip, și credeți-mă că la toate împărtășesc durerea familiilor cu o emoțiune atât de sinceră și de impresionantă, în cât este cu neputință să nu mi se ofere loc într'unul din cupeurile nelipsite în această împrejurare. Ceva mai mult, uneori sunt socotită ca cea mai indicată spre a asigura calmul relativ al unei soții dezolate sau al unei alte rude extenuate de plâns. Și atunci, firește iau loc în cel dintâi, și sunt salutată până la pământ de toată asistenta. Este o pasiune, ca oricare alta, ca fumatul, jocul de cărți, traficul de influență, pe care nu le practic. Iată de ce mă aflu aici și de ce am avut prilejul să ne întâlnim. Poate că fără această calitate sau acest defect — spuneți-i cum voiți — n'am fi avut șansa să ne revedem. Nu-i așa, dragele mele?

Don José

Noua fază a naționalismului mondial

După încheerea păcii partizanii „democrației" au profetizat că cea dintâi și cea mai importantă consecință a războiului mondial, va fi trecerea în umbră a naționalismului, dezagregarea statului național și înlocuirea lui cu o federație de state unite, — la început în cadrul continental și apoi, în cadrul planetar.

S'a crezut acum douăzeci de ani, că popoarele obosite și sărăcite de războí vor accepta mai ușor ideile vânturate de internaționaliști ce tindeau la prăbușirea lumii vechi fie printr'o revoluție pacinică, fie printr'o revoluție sângeroasă, după modelul celei rusești-comuniste.

In realitate naționalismul a evoluat și s'a manifestat sub diferite forme. Fascismul, hitlerismul și Kemalismul sunt forme reînoite ale naționalismului.

La început fascismul n'a avut o doctrină; nu s'a putut defini, fiind considerat un fapt, sau un „accident". Totdeauna acțiunea este mai veche decât teoria. Doctrina fascistă a fost mai târziu formulată de Gentile, Rocco și alții. Sub impulsul fascismului, națiunea italiană, fără să piardă legăturile cu trecutul, fără să uite origina sa romană, se consideră tânără și viguroasă și tinde să-și impună voința și puterea spre a îndeplini idealul său cu forțele mereu împrospătate, coordonate și disciplinate.

In Germania, a apărut doctrina hitleristă. Cu toate că această doctrină se bazează pe ideea „rasei", în fond este tot ideea națiunei, de oarece nu există din punctul de vedere științific, o rasă germană, ci o națiune germană, după cum nu există o rasă franceză, o rasă anglo-saxonă, sau o rasă chineză...

Confuzia provine și din faptul că se traduce cuvântul german „Volkisch" prin cuvântul „rasist", când ele nu sunt sinonime. Este vorba tot de poporul german, însă neamestecat cu alte elemente de origină etnică deosebite. Concepția „Volkisch" are înțelesul și de comunitate națională, pură, strâns legată de solul patriei și de voința comunității de a-și păstra și desvolta limba, credința, obiceiurile, tradițiile, virtuțile și însușirile sale caracteristice, fără niciun compromis.

Intr'un studiu publicat în Mercure de France, sub titlul: „Impotriva principiului lui Hitler", autorul său, d. Jacques Richard Grein, spune:

„Noul sistem german afirmă derivația sa din filozofia lui Schopenhauer, (voința și reprezentarea) cu deosebirea că reprezentarea e redusă la minimum... Voința colectivă e substituită voinței individuale și voința colectivă nu-i altceva decât un aspect al voinței lui Schopenhauer".

Cu alte cuvinte, voința fiind creațiunea materială, iar reprezentarea, creațiunea spirituală,

(Continuare în pagina 2-a)

SCRISORI DIN ROMA

Crăciunul în orașul etern

de N. DE ALDISIO

Roma, Decembrie

In orașul etern, sărbătorile Crăciunului și ale Anului Nou, nu sunt, ca la Paști și la Rusalii, prilejul unor importante ceremonii religioase, cari fac să năvălească străinii în bisericile romane. Vaticanul nu celebrează, în chip special, aniversarea Nașterii lui Iisus și Sf. Petru din Roma nu expune măcar, așa cum fac cele mai multe biserici romane, faimosul „presepio", ieslea care bucură atât pe copii cât și pe cei mari. Insoțit numai de membrii casei lui, Papa se duce în capela sa particulară, ca să oficieze slujba dela miezul nopții. In anul acesta, Pius al XI-lea n'a putut să se conformeze acestui obiceiu, din cauza stării precare a sănătății sale. Liniștea și tăcerea domnesc încă în după amiaza zilei de 24 Decembrie în vastele palate apostolice și la secretariatul de stat al Sfântului Scaun, în vreme ce dimpotrivă, dincolo de poarta de bronz, capitala italiană se însuflețește: toți romanii, demni de acest nume, se preocupă numai de tradiționala „cenone" (cină) o masă de post, ce e drept, dar foarte copioasă, care se ia în familie, în seara de ajun.

Pregătirea acestei cine capătă în adevăr, o importanță primordială, iar preludiul ei se petrece în „cottio", o piață sau, mai exact, o expoziție extraordinară de pești de toate mărimile și de toate calitățile, printre cari, și faimosul „capitone", un fel de țipar, este ornamentul principal. „Cottio" care se ține la 23 Decembrie la miezul nopții, este de origină foarte îndepărtată: hrisoavele din veacul al XIV-lea vorbesc de el. Pe vremea Papilor, patricienii și nobilele lor soții se duceau ei înșiși, la ieșirea din teatru, la „Portico d'Ottavia" sau la „Coppelle", să aleagă odată cu burghezii și mojicii, peștii expuși la lumina torțelor fumegânde. In prezent, „cottio" s'a mutat din piața acoperită a Sf. Teodor în piața generală a Capitalei, unde turiștii se duc cu plăcere împreună cu orășenii să admire adevărații munți de „capitone" și languste cari se îngrămădesc pe mesele umede.

Așa după cum toată lumea se duce în familie, la „cottio", tot în familie ia parte a doua zi la cină, după care joacă „briscola" sau „tombola" și apoi se duc cu toții la slujba dela miezul nopții. Această ceremonie religioasă e adânc înrădăcinată în obiceiurile romane și totuși în unele biserici nu se poate pătrunde decât dacă ai o carte de invitație.

Așa se petrece, de pildă, la

(Continuare în pag. 2-a)